

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΘΕΩΡΙΑ – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΚΗΣΗ

Το χρονογράφημα είναι ένα κείμενο που με χιουμοριστικό, ευχάριστο και καυστικό ενίοτε τρόπο σχολιάζει ένα φαινόμενο ή γεγονός της καθημερινότητας. Ο συντάκτης αντλεί το θέμα του από την επικαιρότητα, απευθύνεται στην κοινωνία την οποία προσπαθεί να διδάξει και να συμβουλέψει.

Τα χαρακτηριστικά του μπορούν να θεωρηθούν τα παρακάτω

- Κοφτό, απλό, λιτό ζωηρό / ζωντανό ύφος
- Μικροπερίοδο λόγο: μικρές περιόδοι, παρατακτική σύνδεση, ασύνδετο σχήμα
- Παράλειψη κύριων όρων της πρότασης – συνήθως παραλείπεται το ρήμα ή το όνομα
- Δραματοποίηση
- Γλαφυρότητα
- Χαλαρή δομή
- Ατημέλητο λόγο

ΕΡΩΤΗΣΗ : Να εντοπίσετε τα χαρακτηριστικά του χρονογραφήματος στα παραπάνω κείμενα καθώς και το θέμα του κειμένου αλλά και τη θέση κάθε συντάκτριας. Ποια είναι η δική σας άποψη για το θέμα;

Κείμενο 1

Ένα παράδειγμα χρονογραφήματος

Προ-καλλικράτεια... της Έλενας Ακρίτα

Συντάχθηκε απο τον/την Της ΕΛΕΝΑΣ ΑΚΡΙΤΑ

ΟΧΙ ΠΟΥ ΘΕΛΩ να περιαντολογήσω, αλλά αυτόν τον Καλλικράτη είδα κι έπαθα να τον εμπεδώσω. Τι Καλλισθένη τον έλεγα, τι Καλλίνικο τον έλεγα, μόνο Καλλιόπη που δεν τον είπα τον επιστήμονα άνθρωπο. Ο οποίος Καλλικράτης πριν γίνει σχέδιο, έκανε σχέδια. Οχι στο κομπιούτερ, στην πέτρα.

Για όσους νομίζουν ότι ο Καλλικράτης ήταν ένας αρχαίος ημών ο οποίος είχε μεγάλη καΐλα για την ενοποίηση των δήμων, καλό είναι να θυμίσουμε ότι ο άνθρωπος ήταν αρχιτέκτονας. Μαζί με τον Ικτίνο έχτισαν την Ακρόπολη (ναι, βρε, αυτή με το μαύρο πανό καπέλο).

Εξ ου και το ανέκδοτο των δικών μας μαθητικών χρόνων:

Ρωτάει ο δάσκαλος τον μαθητή:

- Νικολάκη, ποιος έχτισε την Ακρόπολη;

Μούγγα ο Νικολάκης. Οι συμμαθητές του από κάτω ψιθυρίζουν:

- Ο Ικτίνος κι ο Καλλικράτης, ο Ικτίνος κι ο Καλλικράτης!

- Το κτήνος ο Καλλικράτης, αναφωνεί θριαμβευτικά ο μικρός.

Το κτήνος ο Καλλικράτης, που λες, σαν να μας τα μπερδεψε κομμάτι τα πράγματα. Γιατί έχουμε φτάσει παραμονή των αυτοδιοικητικών – «αυτοδιοικητικών» λέμε τώρα, μη φανταστείς! – κι ακόμα δεν έχουμε καταλάβει με ποια λογική (εκτός από την προφανή – αυτή της γεωγραφικής εγγύτητας) ενοποιήθηκαν οι δήμοι. Αυτό το «δίπλα πόρτα» είναι αρκετό για να μπουζουριάσεις τρεις περιοχές στη συσκευασία της μιας; Τρεις περιοχές με διαφορετικές ανάγκες και διαφορετικές προτεραιότητες; Τι είναι οι δήμοι, ρε παιδιά; Μποξεράκια που στα 3 σου δίνουν μια εξάδα δώρο;

Εβλεπα μια χαρούμενη υποψήφια των δήμων «Βάρη-Βάρκιζα-Βουλιαγμένη»:

Είναι τα τρία Βήτα κι εμείς θα τα κάνουμε Αλφα!

Είναι τα τρία Βήτα κι αυτοί θα τα κάνουν Αλφα! Αλφαβητικά πάει το πράγμα! Το γεγονός ότι οι ανάγκες της Βάρης ουδεμία σχέση έχουν με αυτές της Βουλιαγμένης, μας αφήνει παγερά αδιάφορους! Αφού ξεκινάνε από «βήτα», βάλτους μαζί στο μπλέντερ και σβήσ' τους με κόκκινο κρασί. Πάλι καλά που δεν ενοποιήθηκαν η

Θήβα, η Θάσος και οι Θρακομακεδόνες. Η Γλυφάδα, τα Γρεβενά και το Γύθειο! Το Χαϊδάρι με τα Χανιά και τη Χαλκίδα!

ΑΛΛΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Τι σχέση έχει μια κηπούπολη (δεν μείνανε και πολλές) όπου απαγορεύεται η επαγγελματική χρήση με ένα μεγάλο προάστιο τίγκα στα σούπερ μάρκετ, στα μαγαζιά, σε επαγγελματικές στέγες πάσης φύσεως; Τι γίνεται σ αυτή την περίπτωση; Ποιου τα συμφέροντα θα προασπίσει ο δήμαρχος; Όταν μάλιστα αυτά τα συμφέροντα δεν συγκρούονται απλώς μεταξύ τους: στουκάρουν κανονικά;

Δεν λέμε ότι δεν ήταν απαραίτητη μια αναδόμηση του αυτοδιοικητικού μοντέλου! Δεν λέμε ότι δεν θα υπάρξουν οικονομικά οφέλη που εννοείται πως θα τα πληρώσουν εργαζόμενοι που θα μείνουν χωρίς δουλειά! Θα καταργηθούν θέσεις εργασίας, θα συγχωνευτούν δημοτικές επιχειρήσεις, θα εξοικονομηθούν πόροι και κονδύλια!

Αυτό τώρα είναι καλό ή κακό; Καλό για την οικονομία, κακό για την ανεργία! Γιατί στις εποχές που ζούμε, όποιος χάνει τη δουλειά του δεν προσλαμβάνεται κάπου αλλού! Δεν προσλαμβάνεται – τελεία: Ποτέ και πουθενά! Από παραγωγικό άτομο μετατρέπεται εν μια νυκτί σε μια ακόμα ζοφερή σκιά στην ατελείωτη ουρά του ΟΑΕΔ!

Κείμενο 2

Θεσσαλονίκη

Ζω στη Θεσσαλονίκη εδώ και πολλά χρόνια. Γιατί δεν ζω στην Αμερική; Γιατί πιστεύω ότι δεν υπάρχει αρκετή ελευθερία για μένα... Γιατί δεν ζω στην Ευρώπη;

Γιατί πιστεύω ότι δεν υπάρχει αρκετή φιλία. Ελευθερία σημαίνει να έχεις δικαίωμα στην υπερβολή και στο λάθος. Όσο για τη φιλία, πουθενά εκτός από την Ελλάδα δεν μπορείς να δανειστείς αυτοκίνητο φίλου σου, πουθενά δεν μπορείς να κάνεις αρμένικες (ελληνικές) επισκέψεις. Στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στη Γερμανία, στη Ν. Υόρκη οι οικοδεσπότες ψευτοευγενικά σε πετάνε έξω μόλις αντιληφθούν ότι τους βάζεις σε περιττά έξοδα, αν πίνεις λόγω χάρη υπερβολικά από το κρασί που έχει προγραμματιστεί να διαρκέσει για δύο δείπνα και όχι για ένα!

Οι μακρόσυρτες επισκέψεις, οι παρατεταμένες συναντήσεις, η μετάθεση των ραντεβού, οι παρακάμψεις των ραντεβού επιτρέπονται ή και επιβάλλονται στην Ελλάδα, αλλά είναι ανήκουστες «αλλού». Παρομοίως είναι πολύ σοκαριστικό

"αλλού" να ανοίξεις το ψυγείο για να πάρεις το μπουκάλι με το νερό ή να διπλώσεις τα πόδια σου επάνω στον καναπέ στη στάση που σε ξεκουράζει. Αυτό σοκάρει σχεδόν όλους, εκτός από τους Έλληνες.

Η ζωή μου προχωράει μαζί με τη φιλία, με τις παρέες. Συχνά, φεύγοντας από σπίτια συγγενών και φίλων έπειτα από δείπνα ή γεύματα, κουβαλάω τάπερ με φαγητά ή γλυκά που δεν πρόλαβα να φάω! Πάντα θέλω να επιστρέψω τα τάπερ στην ώρα τους, σπανίως συμβαίνει αυτό, αλλά επιστρεφόμενα είναι γεμάτα λιχουδιές πάντα.

Πριν από μέρες διάβαζα για πολλοστή φορά την Οδύσσεια. Κοπάδια με αρνάκια, προβιές, δάση, ροδοδάχτυλες αυγούλες, αφρισμένες θάλασσες, θυμωμένοι θεοί, άμυαλοι θνητοί, ήρωες και, κυρίως, το πολυμήχανον του Έλληνα. Αυτό το θαυμαστό "πολυμήχανον"! Δεν τη χορταίνω την Οδύσσεια, όσες φορές και να τη διαβάσω! Σκέφτομαι ακόμη, μερικές φορές, ότι η Ελλάδα ίσως να μην έχει αλλάξει... Ο κόσμος ναι...

Τα σκέφτομαι αυτά. Πολλές φορές στην παραλία της Θεσσαλονίκης, εκεί που σου φεύγει η μελαγχολία, ίσως πράγματι συντελεί η θάλασσα, το νερό και προσαρμόζεσαι σε έναν ρυθμό, που είναι αρχέγονος και περιπετειώδης, πολυμήχανος και λυτρωτικός, γαλήνιος και ειρηνευτικός, και σε κάνει να ξαναγυρνάς στο μέτρο, την αρμονία και την ευχαρίστηση, και αναζητάς τη χαρά της ζωής. Αλλά για τη Θεσσαλονίκη θα τα ξαναπούμε...

Μένη Κυριάκογλου

Μακεδονία της Κυριακής - 9 Ιουνίου 2019